

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

în Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

La

Abonament lunar

pentru Decembrie st. v.

— cu prețurile din capul foii —
invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Jertfele șovinismului.

Dacă se adevărește scirea ce publică foile din Arad, că adevărat celor doi Români oficeri în rezervă li s'a luat gradul din cauză că au iscalit adresa de aderență către „Tribuna“ și nu au provocat la duel pe un țarist maghiar desmățat, care-i înjurase și îi făcuse trădători de patrie, apoi chiar înaltele cercuri militare maghiare au s'arșit un fapt ce dovedește, că în Ungaria lucrurile merg cu pași tot mai repezi spre o anarhie completă.

Nu-i destul că, ațâțați de o presă șovinistă până la paroxim, cei din camerele advocatiale dela Cluj și Arad au dat în judecată disciplinară pe domnii Dr. Ioan Rațiu, Iuliu Coroiianu, Dr. Teodor Mihali, apoi pe dñii Dr. Nicolae Oncu, Aurel Suciu, Dr. Stefan C. Pop și Petru Truța, pentru-că unii au fost la Viena, ear' alții au aderat la programul partidului național român, dar' comanda honveșească din Arad în unire cu cea din Seghedin, sub presiunea aceleiași țaristice miserie, a luat gradul de oficer în rezervă dlor Iuliu Herbay și Savu Raicu, ear' comanda supremă din Budapesta a aprobat și ea „măsura disciplinară în contra celor doi Valahi daco-români“.

Nu ne vine să credem scirea, pe care foile aradane o dau cu posibilitate.

Dar' atunci valorile șovinismului maghiar, care de atâția ani lovește în naționalități și au contribuit la învârbirea popoarelor din statul Stului Stefan, departe de a se fi potolit, ci dimpotrivă, au primit un nou isvor, o nouă putere: cercurile militare superioare honveșești nu numai s'au influențate, dar' fac de-adreptul întocmai după-cum au cerut foile șovine, căci ne aducem aminte, cum îndată după-ee au luat cunoștință de adresa din „Tribuna“, atât „Arad és Vidéke“ cât și „Alfold“ au atras atenția comandurii honveșești asupra celor doi Români oficeri în rezervă, cerând ca ei să fie aspru și exemplar pedepsiți. Crima celi-se imputa era, că ar fi călcat jurământul deus pe constituția maghiară.

Cât este de infamă această denunțare a foilor șovine se vor fi convins în urmă și Ungurii, cu tot disprețul lor pentru dreptate.

Au căutat deci să mai încerce în cărea celor doi Români o vină, care să se primească fără rezerve și în cercurile militare cele mai severe și mai depărtate de politică. Au inventat deci, că cei doi Români au călcat regulile cavaleresci, care pentru ori-ce oficer se consideră ca o evanghelie sfântă: nu au provocat la duel pe țaristul care îi insultase.

Cât de păcătoasă este însă această uneltire — căci nu putem s'o numim altfel — se poate vedea și din următoarele: Oficerii în rezervă au fost insultați colectiv, cu ceialalți Români la un loc și din partea tuturor țaristilor ungurești. Regulele cavaleresci cele mai severe nu puteau deci impune dlor Herbay și Raicu a se lua la duel cu toți țaristii maghiari, mai ales când era la mijloc o cestiune politică. Afară de aceasta chiar referindu-ne la insultele ce li s'au adresat prin „Arad és Vidéke“, ele au fost iscalite de un țarist desmățat, un zurbagiu de biruri, care tocmai astă-vară mănecase câteva palme în stradă dela un profesor maghiar, pe care-l insultase, de sigur nu pentru tradare de patrie.

Prin ce, în asemenea împrejurări, chiar militarii cei mai severi puteau pretinde dela Români oficeri în rezervă să se apuce la bătaie cu o întregă lume de nebuni?

Dar' în chipul acesta noi toți Români, oficeri și neoficeri în rezervă, ar trebui să fim mereu cu spada în mână să ne apărăm onoarea, dacă ne-am simțit insultați prin toate scârboșeniile care se scurg în presa maghiară.

Și chiar presupunând că am fi insultați de oameni onorabili — căci etica ungurească admite că pot fi oameni cum se cade și cei care înjură ca moșii — oare în luptele noastre politice ar trebui să ne pierdem vremea și puterile duelând? Dar' atunci toți cei trei sute Români câți au fost la Viena, între care vor fi fost și mulți oficeri în rezervă, ar fi trebuit să provocăm la duel întreaga presă maghiară, căci toți am fost numiți, și de către toate foile șovine, trădători de patrie.

Admițând acest principiu, apoi Românul inteligent, care din întâmplare și oficer în rezervă, ar trebui să se aleagă: ori să nu se amestece deloc în cele politice — pentru a nu-și pierde rangul — ori să stea mereu cu mâna pe sabie.

Care om cuminte ar putea admite asemenea enormitate?

Și care Român cu inimă, pentru-că e oficer în rezervă și ar lua în seamă bălăcărele foilor ungurești, ar putea să se țină departe de luptele naționale și să nu răspundă la apelul ce-l face națiunea?

Evident, că dacă am admite acest principiu, pe care se pretinde că l'a sancționat comanda supremă honveșească din Budapesta, apoi noi Români am fi desarmați chiar de acum.

Nu numai atâta însă! Admițându-se acest principiu, agitația miserabilă a plebei de stradă și a foilor de scandal ar ajunge o putere în stat: să dea tonul cum să se pronunțe un verdict militar.

N'ar însemna oare aceasta o anarhie?

Și permis este oare, fire-ar spre folosul patriei ca anarhia să se înstăpânească în locul justiției?

Ar folosi Tronului și statului ca valorile vieții politice să se răsfângă până și asupra justiției militare? Nu credem.

Eată de ce nu ne vine a crede, că comanda supremă honveșească ar fi dat verdictul pe care îl anunță foile din Arad.

„Éljen a király!“ Toată lumea știe că armata comună austro-ungară cunoaște de supremul ei domnitor pe Împăratul. Toate jurămintele, toate legile, toate regulamentele militare nu vorbesc nicăieri de Rege, ci numai de Împărat. Cu toate acestea s'arând mai țilele trecute la Budapesta regimentul de infanterie nr. 38, care se recrutează din ținutul orașului maghiar Kecskemét, în zilele de 25 ani al proprietarului său baron Mollinár, colonelul acestui regiment, dl Ostermann, în cuvântul său, altcum ținut în limba germană, ar fi zis — după „Pester Lloyd“, — că regimentul e totdeauna gata a muri „pentru Rege și pentru patrie“. Ear' soldații ar fi acclamat această vorbire tradată de un căpitan în limba maghiară prin cuvintele: „Éljen a király!“

România despre luptele noastre.

„L'Indépendance Roumaine“, organul ministerului de externe din Bucuresci, publică în nr. 1 seu dela 3 Decembrie n. sub titlul „Mișcarea română“ următorul prim-articol, care nu va lipsi a desmetei mai ales cercurile politice maghiare:

Cei doi eroi ai cauzei transilvane, dñii Rațiu și Lucaciu, sunt de prezent în Bucuresci.

Anumite spirite mai timide au fost ispite să vadă în această îndoită vizită un simptom neliniștitor și se întreabă cu îngrijire: „Ce se va mai fi urzind oare aici?“

Atitudinea atât de rezervată și înțeleaptă a acestor doi apostoli viguroși ai cauzei române, a trebuit să ducă liniștea în inimile tuturor.

Di Rațiu era așteptat numai pe mâine, și studenții îi pregătiau o primire strălucită. Dinsul a sosit însă alaltăieri, când nimeni nu-l aștepta, pentru a încungiura astfel ori-ce ovațiuni. Faptul acesta este pe lângă multe altele, o nouă dovadă, că căpeteniile mișcării române din Transilvania se țin cu îngrijire departe de demonstrațiunile sgomotoase și de agitațiunile primejdioase. Ei au deplină conștiință despre dreptatea cauzei lor, și este exclusă primejdia, că ei o vor compromita prin acte neprecugetate. Campania ce ei a început-o este condusă cu un tact, cu o dibăcie și cu siguranță în adevăr admirabilă.

Noi cești de aici am înțeles pe deplin acest lucru, și cu excepțiunea unei singure foi, care întotdeauna se adresează cu predilecțiune mai mult pasiunilor decât rațiunii, țările tuturor partidelor dovedesc o moderațiune și o înțelepciune vrednice de laudă.

Pe de altă parte studenții din România care formează, ca se știe așa, mai deaproape legătura între Români așezați de amândouă lăturile Carpaților, nu mai puțin se mențin în înălțime lucrării lor patriotice, pe care au întreprins-o cu atâta curaj. Maturitatea politică a studenților noștri s'a manifestat în toate, câte până acum au făcut, atât în manifestațiunile organizate de dinții în interiorul țării, cât și în demersurile s'arândoresci întreprinse la congresele dela Roma și Berna.

Cine nu-și mai aduce aminte cu o sinceră admirațiune de demonstrația grandioasă organizată de ei în Bucuresci la 14 Iunie a. c. din incidentul întâmplărilor dela Turda?

Această importanță și, ce o datorim exclusiv inițiativei studenților, n'a arătat cât de viu e simțământul național în România, cât de perfectă e solidaritatea morală și civilisatorică între toți Români și totodată cum atât studenții cât și oamenii noștri politici au știut să se ferească a pași pe drumul unor revendicațiuni chimerice.

Sântem siguri că din incidentul petrecerii între noi a celor două căpetenii ale cauzei române, studenții noștri vor să se observe aceeași chibzueală. Nu se poate spune destul de des că noi, Români din un regat liber, nu putem să renegăm identitatea originii comune cu frații noștri apăsăți. Legitimele lor plângeri întotdeauna vor deștepta un puternic răsădit în inimile noastre; cei de un neam cu noi de dincolo de munți vor afla desigur că la noi un sprigun moral în lupta pe care au întreprins-o pentru salvarea drepturilor lor cetățenești și a individualității lor naționale. Ceea-ce pe noi ne unescă însă, este simțământul de solidaritate și de civilizațiune națională, ear' nu scopuri subversive,

menite a pune în umbră autoritățile legale ale imperiului învecinat. Noi condamnăm în unanimitate ori-ce eventualitate a vre-unei aventuri primejdioase.

Grație acestei atitudini înțelepte și mai ales pentru-că acțiunea Românilor nu conține nimic ce ar putea turbura pacea Europei și nu trece deloc peste marginile legale, cauza lor a fost întâmpinată cu multă bunăvoință în presa străină și opinia publică europeană. Mai mult decât atât, un ministru ungar chiar, dl Hieronymi, a recunoscut tot ce e legitim în plângerile Românilor și totodată și necesitatea de a ține seamă de ele în o anumită măsură.

Fructele înțelepciunii noastre nu întârzie a se arăta. Să stăruim deci în această procedură salutară și putem fi siguri, că învingerea finală nouă ne va rămâne.

Din parlamentul maghiar.

La 5 Decembrie ambele camere legiuitoare maghiare au ținut ședință, însă numai pentru a asculta mesajul Tronului, prin care s'a închis prima sesiune, cea deschisă la 18 Februarie 1892 și se deschide a doua cu ziua de 6 Decembrie, adevărat alaltăieri. Casa de sus, scriu foile maghiare, a ascultat mesajul în picioare, în dietă însă deputații kossuthiști au făcut tot mereu glose, întrerupând cu ironie și sgomot din pricină că mesajul ear' este datat din Viena.

Tot în această ședință ministrul de comunicație Lukács Béla a depus la biroul camerei proiectul despre regularea provisorică a relațiunilor comerciale cu Spania.

După hotărârea luată în ședința dela 5 Decembrie, camera ieri trebuie să-și fi ales biroul. Guvernamentalii au căzut de acord ca să aleagă vice-președinți pe contele Andrássy Tibor și Bokros Elek, care au fost și până acum; de notari pe contele Eszterházi Kálmán, Molnár Antal, Schöber Ernő, Szél Akos și Iosipovich Géza; intendant pe Csávossy Béla. Opoziția va primi trei locuri în birou. Și anume 2 locuri (de notari) pentru kossuthiști, ear' unul pentru apponyiști.

Correspondența din Viena.

(Crisa parlamentară. — Evenimentele din urmă în parlament și Maghiarii.) Deabia au trecut câteva luni la mijloc de când ministrul Szapáry a fost silit să dispară și să facă loc cabinetului Wekerle, și noi în Austria ne aflăm de asemenea în fața unei crise parlamentare, despre a cărei deslegare se colportează cele mai mari faime, al cărei sfârșit însă nu se poate prevedea.

În ultimul meu raport am schițat pe scurt istoria originii diferenței între contele

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Blondette.

— Novellă —

de

Hippolyte Lencou.

S'a făcut întunecare demult; trebuie să fie târziu, opt ciasuri, poate nouă.

În fața cortului de țigani, în zăpadă arde un foc.

Sub cort sunt trei persoane luminate de focul de afară.

Un bărbat, o femeie bătrână și o fată tină.

Bărbatul are o pălărie calabreză din care es' suvite de păr negru; lungă el stă femeia lui, la o masă.

Mai departe în fund, fata cea tină mănâncă, fără să ridice capul, și din când în când își plimbă privirea visătoare înapoi. E drăgălașă, puțin cam tristă, plină de o grație copilărească și candidă, încadrată de o aureolă de păr blond-roșcat. Vădând astfel acea față albă de virgină, aurită de rațele roșii ale focului, te gândești fără voie la un ânger răstăcit în infern.

Bărbatul a isprăvit vinul dintr-o cană, pe care o dă femeii celei groase dîcând:

Mai dă-mi nițel.

Femeia cea groasă răspunde cam încet: — Nu mai e!

Bărbatul e furios; se scoală și umblă prin cort ca un urs în colivie.

— Aida de! în curând nu vom mai avea ce să mâncăm... M'am săturat... scii, bătrâno!...

— Ce! e vina mea dacă tu ai copii și nu vor să te ajute? Copila se genuneche în colțul ei, neîndrăsnind să-și ridice ochii spre tatăl seu care urmă: Copii... a da... te ajută să-ți mănânce mâncarea... cât despre altceva... și vorbind astfel, el se întărită; deodată îmblândit și par'că mângâietor, se opri cu brațele încrucișate în fața fetei: Va să zică, Blondette, e adevărat că tu vrei să lași să peară de foame pe aceia care te-au crescut? Adevărat că tu preferi să ne auzi țipând de foame decât să ne dai o bucăică de pâine?

— Dar', tată, dacă aș putea...

— Poți... scii bine... domnul de alaltăieri...

Ea se ridică outremurându-se, și cu ochii strălucitori.

— Ear' el!... Ei bine nu!... nu vreau, înțelegeți bine... nici-odată!... nici-odată!...

Aușind aceste vorbe țiganul, își schimbă deodată înfățișarea. În furia lui oarbă apucă pe Blondette de mâini, o trânti pe spate, o

lovi cu pumnii și cu picioarele, fără să-și atingă figura, căci el tot spera că va face din ea ceva într-o zi.

— Canalie, du-te... strigă el. Simțind că ar ucide-o dacă ar vedea în față-i, el îi mai dăte o lovitură de picior și o aruncă afară sbierând:

— Na!... du-te și se nu te mai ved!...

*

... Da... singură, părăsită în mijlocul uliței, plină de noroiu și care se întinde ca un lung verne întunecos peste nemărginita albeață a zăpezii.

Zăpada cade mereu.

Ce va deveni copila?...

Ea ascultă... În câmpia tristă nu se aude decât mugetul vântului... și cât e de frig!... Blondette e departe de cortul țiganilor... dacă s'ar întoarce și s'ar supune stăruințelor lor?...

Această idee o face să se outemure din nou...

— Oh! nu, nu!... ori-ce alt, decât asta!... Și Blondette merge mereu, cât îi permite piciorușele ei cele mici. Speranța îi revine împreună cu căldura. În depărtare zărește prin întunecare o clădire mare, care par'că e un castel... ea respiră...

Își grăbește pasul plin de nădejde. Acolo o va primi, de sigur; nu vor lăsa să moară

de frig și foame în noroiul din drum, o biată fată s'ermână.

A ajuns... Emoțiunea o cuprinde în acel moment. Dacă nu i-ar deschide? Aide curajul, trebuie să încerce, și sună.

Un servitor vine către poartă, încet; pașii lui răsună în tăcerea nopții.

— Ce vrei? strigă el de departe cu un glas plictisit.

— Un colțor de dormit și o bucăică de pâine, răspunde ea cu glasul cel mai dulce și mai umilit.

Servitorul se apropie și o privește obraznic.

— Întră — dîse bătrânului — stăpânului nostru, îi plac fetele frumoase, el o s'îți dea tot ce îi vei cere, dacă vei fi blândă cu el.

Cuvântul acesta „fată frumoasă“ pe care l'a auzit de atâtea-ori, ca o insultă o face să se dea înapoi.

— Ah! asta vrea stăpânul d-tale! dîse ea privind pe servitor cu mândrie... Spune-i că cu prețul acesta n'am trebuință nici de pâine nici de adăpostul lui... prefer mai bine zăpada și foamea.

Servitorul trânti cu năcaș poarta care se închise scârțâind în balamalele ei ruginite.

Unde se meargă ea acum? Ce să facă? Nu se mai zărește nici o altă casă. Și apoi cine știe dacă și acolo n'o fi tot ca aici?

Aducându-și aminte de acest scârboș tirg' ce i-se propunea, disgustul o cuprinde, o ură puternică îi ridică disprețul pe buze și din toate puterile, toată știința ei, se îndreaptă în neant. Ea nu se poate opri să verse o lacrimă de regret pentru cei șesșesprezece ani ai sei plini de dragoste și tinerețe.

— S'ermână Blondette! murmură dînsa.

Cu un pas încet, ea înaintează către perăul care curge pe lângă castel, îl privește lung; rămânând nesimțitoare la vântul care cânta a mort printre plopii înghețați.

I-se pare că va fi fericită sub această apă tăcută, că va fi fericită, în marea liniște a vecinicii. Acolo nu mai simți griji, nu mai e miserie, nu mai e rușine, nimic, nimic!

Da, e mai bine ră sfârșească acolo, îndată, și cu cât se va sfârși mai repede; cu atât va scăpa mai curând de suferințele aspre.

Ea înaintează atrasă fără voe către mal, și când intră în apă ghiășă se sfârșim sub picioarele ei; ochii Blondettei sînt nemisocați și figura ei de virgină curată, strălucese de o bucurie care nu se va mai sfârși nici-odată.

Ca o fantomă ea dispare.

Zăpada cade mereu în tăcere peste nemărginita câmpie, și plopii de pe marginea riului, par'că sînt nise brațe ridicate către cer în semn de rugăciune.

Taaffe și între partidul liberal german, care însoțea necondiționat guvernul, și de pe atunci accentuasem importanța mare ce trebuie atribuită vorbirii prințului Schwarzenberg. Consecvențele ce a tras stânga germană din această vorbire și din răspunsul contelui Taaffe este o dovadă că și acest partid care stă într-o legătură atât de strâns cu liberalii din Ungaria a trebuit să dea o apăsătoare corecție importanței enunțului prințului Schwarzenberg. Partidul liberal, care de doi ani de zile neconținut s'a acățat de surtul contelui Taaffe pentru a nu-l pierde grația, a făcut acum o cărnire și se află eșarși în tabăra opozițională.

Pentru a înțelege după valoarea ei adevărată această schimbare de front a partidului liberal, e bine a se înfățișa principiile care formează așa numitul seu program. Un egoism fără margini și fără nici o considerație, o tirfărie a cărbășă înaintea capitalului mare, o idolatrie a ovreimii, — acestea sunt notele caracteristice ale partidului liberal, care și acum își arogă dreptul de a fi un partid popular, pe când el reprezintă numai interesele personale ale aderenților sei cu deservită de desconsiderare a dorințelor populației. După ce contele Taaffe a răspuns importanței vorbirii a lui Schwarzenberg într-un mod care nu putea conveni partidului liberal, atunci persoanele normative ale stângei erau convinse că li s'a oferit ocaziunea pentru a face o treabă bună în folosul partidului lor. Până aci contele Taaffe n'a remunerat serviciile liberalilor într-un mod atât de bogat, pe cât „modestia” acestor domni ar fi pretins-o. Acum răspunsul contelui Taaffe la desfășurările cunoscute ale principelui Schwarzenberg a fost un privilegiu binevenit pentru a-i validita nu numai pretenziunile lor, care se extindeau la mai multe portofolii ministeriale, amenințându-l cu trecerea în opoziție, ci ei puteau totdeauna a pregăti calea pentru un asalt în folosul liberalismului, bună-oară precum s'a făcut în Ungaria acum de curând prin desvălirea cestiunilor de natură bisericească-politică. Presiunea ce acești domni au exercitat-o asupra contelui Taaffe, pentru a-l sili să primească deputați liberali în cabinetul seu, a suferit un eșec, precum v'e este cunoscut. Contele Taaffe a rămas constant față de amenințările și promisiunile partidului liberal, și astfel liberalilor nu li-a rămas decât a se apuca de realizarea amenințărilor și ei au hotărât a vota în contra fondului de dispoziție, o poziție a „budgetului” care, după un vechi obicei parlamentar, trece de o cestiune de încredere pentru guvern. Pentru partidul liberal, se înțelege, nu se trata nici de încredere nici de blam, căci ar fi ridicol a exprima unui guvern, pe care încă acum opt zile îl spriginia necondiționat, neîncredere. Denegarea fondului de dispoziție nu înseamnă altceva pentru liberali, decât o răsunare, fiindcă contele Taaffe a luat o atitudine atât de rezervată față de dorințele lor.

Pătrunși de această convingere, deputații antisemiți s'au vădit necesități a vota de astă-dată pentru fondul de dispoziție. Pentru ca să nu cadă în păcatul a fi spriginii pe cei mai înăcrâniți dușmani ai lor, pe liberali. Evenimentele din urmă în parlamentul austriac, care au degenerat în criză parlamentară, au însă o importanță deosebită pentru dezvoltarea lucrurilor dincolo de Leitha. Începând dela declarația prințului Schwarzenberg cu privire la dreptul public boem, care se formează un contrapond pentru preponderanța influenței ungare sau mai bine zis maghiare, s'a sulevat în continuu cestiunea raporturilor între aceste două părți ale monarhiei. Așa numitul „democrat”, Dr. Kronawetter, a întonat imnuri de laudă pentru „libertatea” maghiară. Dr. Gessmann însă l'a blamat în chipul cel mai simțitor, avizând la tirania ne mai pomenită cu care Maghiarii apăsă naționalitățile din Ungaria. Dar și în declarația prin care Dr. Plenner, conducătorul partidului liberal-german, a motivat votul soților sei de principii contra fondului de dispoziție, cestiunea raporturilor între ambele părți ale monarhiei a ocupat un loc de frunte. Trecând cu vederea ministrul-preșident observația referitoare la Ungaria în vorbirea lui Schwarzenberg, domnul Plenner și-a exprimat îngrijirile partidului seu, că o schimbare în raporturile dintre Austria și Ungaria ar fi poate aprobată și de guvern.

Prin această timiditate excesivă domnul Plenner a confirmat ceea ce rezulta deja din vorbirea lui Kronawetter, din telegrama de felicitare a deputaților maghiari și din alte semne: că adevărul existenței unei înțelegeri între Maghiarii austriaci și cei ungarești cu scopul unei proceduri comune în favorul liberalismului sau al emancipării complete a ovreimului. Și desfășurările presei liberale din Cis și Transleithania despre întemplările din urmă parlamentare ne întăresc în această interpretare. Deputații antisemiți deci au procedat foarte logic, când s'au hotărât a vota pentru fondul de dispoziție. În declarația lor, prin care își motivează votul, se dăce „nume, că el nu înseamnă o manifestare

tație de încredere pentru guvern, ci hotărârea lor este întemplată pe intenția de a împingea un asalt comun liberal în Cis și Transleithania.

Dr. Vasile Lucaciu.

Bihor, 4 Decembrie n.

După titlul ce-l pusei în capul acestor orduri, publicul cetitor poate va fi cugătând că voi să fac o schiță biografică sau enchomii la adresa celui însemnat. Nu, națiunea l'a mărît mai mult decât s'e lipsească enchomiile mele. Ear în acea poziție nu s'nt ca s'e-i pot face biografie. Locuesc într-alt colț al țerii, depărtat de dînsul. Am convenit însă cu dînsul la câteva gîdînta ale partidului național în Sibiu. Prima-oară aflându-mă între mulțimea adunată, cu privirile mele am dat spre o persoană simpatice, întrebai pe cei din apropiere cine e acela? Dr. Lucaciu, a fost răspunsul. Cunosându-l din serier, ba sciind și despre goana ce îndurase ca profesor în Sătmăr, l'am urmărit cu atențiune. N'am așteptat ca el să cerce, să prindă ocaziunea spre a se manifesta, spre a-și arăta elocuența, validita principiile. Nu, el a vorbit fiind provocat, sau a fost pus să raporteze. Vorbele lui, rapoartele lui au fost ascultate cu atențiune și întrerupte numai cu ovațiuni.

S'a întemplat însă când în 1890 era diferență de păreri în partidul național cu privire la timpul înaintării Memorandului. Între plătătorii pro et contra, Babeș a vorbit pe lungă amănunte înaintării Memorandului, ear' Lucaciu contra, vorbirea lui Lucaciu fiind urmărită cu „așa el” „s'e trăească!” s. c. l. Bag-seamă Babeș observând aplausele ce începură a suna, s'a temut că cade cu propunerea sa, a început și el a-l întrerupe cu: așa oameni tineri, neexperți, neumblați s. c. l. Cum, cum nu, poate din modestie sau alte respecte, Lucaciu și aderenții lui pe lungă toată convingerea, au cedat lui Babeș cu această ocaziune.

Eu însă — poate din invidie — am urmărit și mai încolo cu atențiune, oare Lucaciu nu se îmbată, nu hazardează? Ce vorbește amicii, cunoscuții sau antagoniștii lui despre el? N'am putut scoate la iveală ceva rău.

Ei bine, după aceste premise, publicul cetitor cu drept cuvânt va aștepta, că dacă nu-i dau nici biografia nici enchomii, cel puțin s'e nu-i fac hula. Nu știu încă ce va să fie, că eu urmăresc și acum cu atențiune pe Dr. Lucaciu, îndreptându-mă către contrarii lui, dela care poate că aflu ceva. Însă ca om de cinste 'mi-se cade să urmăresc pe acolo unde barem la aparență e cinste.

Pentru ce l'au destituit ca profesor din Sătmăr? Aflu că nu l'au destituit, numai l'au transferat între Maghiari, că le părea a fi prea Român aici între ai sei, până-ce colo sperau că se va climatiza. Dar' ce se vede, colo s'au spărit de el și n'au dorit s'e-l vadă. Firesc că și Lucaciu a dorit să fie în serviciul dieceșiei sale, și atunci episcopul Szabó n'a hesitat a-i da un post bun, o parochie însemnată.

Pentru ce l'au improcusat ba închis preventiv la Sătmăr? Aflu că acolo unde l'au cunoscut mai bine, locuind între ei ani îndelungați, mergerea lui la pertractare a fost un adevărat triumf, unde și fu achitat, ce presimțind inimicii lui și ai neamului românesc, ca totuși s'e se isbăndească asupra acestui Român, au forțat închisoare preventivă.

Da foaia trădătoare din Sibiu ce a avut cu el? L'a injurat că e mare papist. Eată o prostie!

Ce e însă cu dinamita? Aflu că a fost un atentat îndreptat nu în contra aceluia cui s'a pus, fără în contra lui Lucaciu, va să dăce o prostie mai mare.

Tot trebuie să fie ceva, pentru ce l'a suspendat episcopul seu Szabó? Într'un circular de al lui Szabó aflu, că pentru cauze grave. La gravitățile acestea se poate răspunde cu: „omne nimum vertitur in vitium” pécatele lui Szabó, pentru că „qui nimum vult, nihil vult”. Ce cauze grave s'nt acelea, le dă pe față cel mai aprig dușman al lui Dr. Lucaciu, Pascha Gyuri, sau precum se subscie el Pascha George, care ca instrumentul lui Szabó, orbit de ură și invidie față cu Lucaciu, își uită și națiunea sa, și totuși nici acesta, care se laudă că e cel mai chemat a se pronunța despre Szabó, cu care în decurs de zece ani s'a căruțat, și pe lungă toate scuturăturile căruțatului de 10 ani, nu poate să cearnă altă vină asupra lui Lucaciu în articolul seu din nr. 254 al „Tribunei” decât ce rezultă din următoarele: „Păcatul, după unii, al lui Szabó este, că el nu a descins pe terenul liber al politice; ear' Lucaciu face și a făcut politică. Apoi voină a demonstra că politica aduce pericol bisericii, continuă: „Și oare dl Lucaciu, oare nu a voit el a băga politica, prin această a deschide ușa politicei în biserică? Care om cuminte nu vede, că episcopul Szabó

vădend aceasta a avut s. datorință a striga un veto lui Lucaciu, care însă în mod temerar nu a ascultat și urmarea l'a fost suspendarea”. Va să dăce pentru că face politică română, că dacă făcea politică șovinistă, n'ar fi la Șişesci, ci cel puțin la cutareva universitate, și acum Szabó l'ar ruga ca s'e-l ajute la metropolie. Mai lămurit: ce națiunea întreagă atribue lui Lucaciu de virtute. Szabó o timbrează ca vîniu de pedepsit.

Ei, da, la Dobrița l'a osândit! Da, pentru că după dîsa procurorului e om cult, cu darul vorbirii și al serierii, de care ascultă poporul. Însă osânda aceasta l'a adus încă și mai multă cinste decât achitarea dela Sătmăr.

Acum, dacă după atâtea eforturi, acuzări, incușițiuni, insinuări, maltratări, punere la închisoare preventivă, escortări dela Poștiu — cum se dăce, — la Pilat, denunțări și spionări din partea inimicilor pe față și oculte, după atâtea probe de apă și foc ce l'au stat la dispozițiune șovinismului inimic, n'a putut să scormonească altă vină decât aceea, că e agitator român, apoi sciind că ce înseamnă în regatul Sf. Stefan agitator român. Oare s'e poate exista om cinstit, care s'e se deosească a mai scormoni prin murdăriile și gunoasiile șarlatanismului din „Budapesti Hirlop”, „Kolossvár”, „Ellenzék” s. c. l. sau pe la Magurán László pentru a afla ceva rău în contra lui Lucaciu? Ba, și eară ba!

Prin urmare și eu s'nt restrîns a înceta a-l mai urmări cu atențiune pentru a afla vină în el, și exclam din adîncul inimii: S'e trăească Dr. Vasile Lucaciu, inbutul nostru martir, pe care s'e-l urmărim în fapte toți, dela cel mare până la cel mic.

Invidiosul.

Afaceri bisericesci în Cluj.

Cluj, 15 Noembrie n.

În urma continuelor provocări ale „Tribunei”, în fine totuși a cedat șeful bisericii gr-cat din Cluj și a convocat „adunarea bisericească” pe 9 Octombrie n., care în prezența unui foarte mic public s'a și ținut. Las deoparte toate, nu amintesc nimic decât aceea, că prezentându-se rațiunile bisericesci de pe anii 1889 și 1890, „adunarea bisericească” exmite o comisiune censuretoare cu scop să examineze detaliat acele rațiuni și la proxima adunare s'e și de seamă despre cele experiate.

În 6 Noembrie st. n. se țin adunare din nou, în care își făc comisiunea raportul seu, din toate punctele de vedere important; căci în el se reogîndează întreagă manipulare averii alor 3 fonduri, în restimp de 3 ani, și se poate cunoaște conștiințata parochului și manipulațiilor, cu atât mai virtos că referentul descrie încâtva și starea actuală.

După o introducere scurtă, referentul urmează:

În biserică noastră (gr-cat.) guvernată în mod cam absolutistic, avem și noi nise statute edate din gîdînta consist. ținută în 2 Iunie 1888 referitor la administrarea averilor bisericesci și școlare. Aceste prescriu dreptul și datorințele adunării generale bisericesci, ale curatoratului și senatelor școlare și dau îndrumările de lipsă.

„Fie-ne permis a cita din aceste statute câteva puncte:

§. 13 pune Dumineca primă după Botelul Domnului de termin pentru adunare în fiecare an;

§. 29 dăce: „curatorul primar este dator în adunarea curatoratului ținîndă în termenul sus decis (§. 13) a subșterne un preliminar de spese pe anul viitor, ear' cassarul despre spesele școlale. Curatorul pe baza aceluia face budgetul anului viitor și-l subșterne protopopului spre revizuire (?), se înțelege că apoi se aduce în adunarea bisericească spre a fi desbătut și primit.

§. 31. Rațiocinanților nu le e iertat a face nici o arogățiune, decât cele preliminate în budget.

Sîntem în poziție a crede că acești §§-i, dar' peste tot aceste „statute”, la noi doară curatorii nu le cunosc, nici curatorii care au lipsă de ele în fiecare di; pentru că altcum ar fi imposibil să le neglige și desconsidere chiar în măsură așa mare. Căci întrebăm cu toată umilinta: când s'a ținut adunarea bisericească conform §. 13? când s'au preliminarat spesele? când s'a votat budgetul? Noi de toate acestea nu șcim; dacă însă totuși s'ar fi făcut, trebuie să presupunem că parochul a chemat la el vre-o 3—4 curatori cu care s'a sfătuit, și acestia apoi au spus ce numai au putut; rațiunile cel puțin așa ne spun. Ba după-ce la biserică veche*) nu a mai fost, au isprăvit iute

*) Spre orientarea publicului aduc la cunoștință că aci în Cluj avem 3 fonduri separate: 1. al bisericii vechi, din care se acoper lipsele obveniende zilnice; 2. fondul bisericii nouă, care are me-

cu banii bisericii celei nouă ca să poată ajunge și la ai școlalei. Poftim administrare!

S'e trecem la „Rațiuni”. Rațiunile tuturor fondurilor pregătite pe anul 1889 și 1890 fără revederea adunării generale bisericesci (§ 28), se dau spre verificare la 2 curatori, unul jurat, altul ba. Aceștia le revăd eată așa: cel jurat crede rațiocinentului și le prevede cu subscrierea pe nevedute; cel nejurat crede celui jurat și urmează exemplul și eată revederea e isprăvită. Protopopul apoi le trimite la Blaj, care fără hesitare le aproabă. Eată controla!

„Astfel aprobate adunare, stăm față cu lucruri trecute onorate, dar' necorecte. Datorința noastră ca exmiși ai onoratei adunări fu să raportăm despre starea rațiunilor din anul 1891, neaflînd însă votat budgetul am cercat încă un pas îndrît, și ce am aflat? Aceea că curatorul face socotilele, le revăde el, le aproabă tot el, ca-șicum nu ar fi mandat de nimenea și nu ar exista adunare bisericească, care singură are dreptul de a revăde și aproba socotilele curatorului.

S'e vedem dar' cum stăm:

1. În rațiocinul anului 1889 aflăm că anul acesta îl încheie biserică cu o datorie de 1678 fl. din care este împrumut de 560 fl. dela biserică nouă, 750 fl. dela școală și 366 fl. dela paroch (porțiunea canonică). Dar' ce e mai frumos: biserică nouă și școală pentru împrumutul dat bisericii vechi nu primesc nici un interes, ear' parochul pentru porțiunea canonică trage interes de 8%. Poftim consecunță, și totuși parochul fu acela care cu puterea impuse didactru pe copii și mai trage și procente, bine stăm!

2. Ajungem în anul 1890, preliminar nu e ca în palmă, de adunare bisericească nici vorbă, și așa lucru natural că toate fondurile își continuă calea începută. La datoria bisericii vechi din 1889 se mai adaugă încă 255 fl. 02 cr., deci pasivul total este de 1933 fl. 02 cr., și ca rebonificare ce aflăm: încă din anul 1889 casa cantorală, care nici aji nu e luată în seamă, ba ce e mai mult scoc prescriu prin regulamentul orășenesc nici vorbă nu e, ușile și padimentul fiind construite din lemn verde slab, toate s'nt putrede și crepate, ba și zidul începe a se ruina în urma părintescei îngrijiri a păstorului nostru local. În rațiunile anului acestuia mai aflăm și o marimositate: o poziție de 113 fl. 76 cr. se plătesc de către un „oare-cine” fără nume. Eată o anomalie care numai așa am putut-o explica admijînd că în aceste rațiuni s'nt și „pozițiuni fictive”, căci tot această sumă în anul 1891 sub poziția 44 se plătesc, dar' document nu-i ca în palmă.

În anul 1890 mai aflăm încă înșirate mulțime de spese cum s'nt: poleirea padimentului la casa parochială, procurarea de cărți pentru protopop, transportul mobilierului protopopului (și acesta în spatele bisericii vechi); apoi o sumă considerabilă pentru atari reforme la biserică care nici nu au fost iertat a se face, chiar așa ca și cele mai sus amintite fără preliminar, cu deosebire când acele numai strică, bună-oară tăiatul la ușa altarului, care a deformat tot fruntarul.

Cu astfel de lucruri încheiînd anii 1889 și 1890, cu rațiuni aprobate de forul mai înalt, ajungem în anul Domnului 1891.

3. În 1891 lucrul început se continuă. Percepem și erogăm după șablonul anilor trecuți; plătim suma de 113 fl. 76 cr., la acel marimimos „nu știu cine”, adaugem apoi la datoria bisericii vechi încă 200 fl. 17 cr., mai băgăm și școală în datorie de 39 fl. 54 cr., și acum ne mai avînd școală fond, ba încă datorie, nu l'ie dau interese, fără curatoratul vine pe idee să pună didactru, că dacă vreau să aibă școală, sau să plătescă sau să iee frunza în buze, pe la alte școlale, mai bogate. Se fic erogățiuni fără de nici un document (pos. 18, 42, 43, 44), ba se produc documente fără subscrierii (!) (cel de sub nr. 4), se mai induc apoi sume greșite în rațiuni (pos. 25 e indus cu 1 fl. 90 cr., ear' documentul sună despre 1 fl. 40) și documente fără valoare (doc. 2, 27, 28, 31, 32, 34), care sună despre vărut, timbre, ferestri și câte toate. Aceste s'nt fără valoare, căci le produce dl paroch și nu văruturor, ori ferestrarul etc.

Ca să mă exprim, rațiunile anului 1891 s'nt și în realitate și în formă neexacte. Drept-aceea stînd lucrurile astfel, ne lăm libertate a aduce următoarele propuneri, pe care ne rugăm ca on. adunare bisericească să binevoască a le ridica la valoare de conclud:

a) Rațiunile anului 1891 să se redea curatoratului cu îndrumarea ca să producă documente valide și să descurce poziția cea

nirea de a forma capital spre ridicare: unei noue biserici greco-catolice în Cluj și în fine 3. fondul școlalei cu menirea de a prevedea școlale lemnne, cărăți etc. Coreșp.

cu 113 fl. 76 cr., să revedeze rațiunile anului 1889 și 1890 și să relateze că nu a dat peste poziții fictive?

b) În inventar să se iee și diarul „Unirea”, care este al bisericii și nu al protopopului.

c) În inventar să se inducă și vestimintele bisericesci donate de dl V. Podoabă, care încă le-a dat bisericii, ear' nu parochului.

d) Pe viitor fondurile să se administreze prin câte un administrator separat. La fondul bisericii vechi administrator e curatorul primar care să se îngrijască ca școlalei și bisericii nouă barem 100 fl. din capital și procentele întregi datorii să se plătească cu cel puțin 5%. Tot cu preliminar și interese să lucreze și ceilalți doi administratori rămînînd fiecare la mijloacele de care dispune, fără a mai lua împrumut. Administratorii să se aleagă acum.

e) Cele 8%, care le-a tras parochul să se reducă la 5% cum se plătesc și pentru fondul instruat la casa de păstrare.

f) Cestiunea didactrului, care a făcut multă gâlceavă în popor și a înstrăinat foarte mulți copii din școală, numai după-ce nici un mijloc nuse va afla pentru susținerea școlalei, să se introducă ca mijloc de susținere, și și atunci numai după încuviințarea adunării bisericesci.

g) S'e să aleagă o comisiune censuretoare, care să prezente adunării generale rațiunile revădute și să nu se conchime on. adunare de două-ori după oaltă.

Aceasta e raportul referentului comisiunii, care fiindu-l a avut în adevăr foarte mare efect, dovadă e aceea că toate punctele sau primit unanim și ridicat la valoare de conclud și trecînd repede peste celelalte agende adunarea se încheie.

Claudiopolitanus.

Domnii protopopi.

Din tractul Murăș-Ludoșului primim dela un preot următoarele reflexiuni în multe părți prea nimerite:

Până a nu da încă cu ochii de justa observare ce o faceți mirându-vă, că cum de dl protopop al Clujului poate lipsi din cornul unei profeții atât de brave, care în fața situațiunii vitrege de astăzi a sciut da populi românesce, din care face parte, și lumii culte un testimoniu demn de toată lauda prin declarațiunea ce se poate ceti în nr. 252 al mult valoroasei noastre „Tribuna”, dăce până a nu da încă cu ochii de observarea d-voastre, m'am umplut de mirare vădend că numele dlui protopop al Clujului nu e nici barem între ale preoților sei tractuali, decum în fruntea aceloră, după-cum s'ar fi pretins.

În mirarea mea însă numai decât 'mi-a venit în minte că dl protopop al Clujului, ca și alți mulți, dela care națiunea aștepta mai mult decât fac spre luminarea și apărarea intereselor ei vitale, cobese a canonic. Și deoarece ce ajungerea dlui protopop căsătorit la canonicie depinde dela voea guvernului maghiar, numai decât 'mi-am explicat refuzul d-sale. Ar fi o mare fericire pentru poporul românesc, când numai dl protopop actual al Clujului ar juca această rolă cu dreptul nedemn de un fiu cu pozițiune înaltă și luminat al scumpei noastre națiuni, dar' deoarece mai toți s'nt de pănura d-sale, vreau să dăce că mai toți prefer binele seu privat decât binele comunal al națiunii, trebuie să exclam, că această tri-tă împregiurare se poate lua de o plagă pe chinul corp al poporului românesc.

De aci se explică tăcerea mai a tuturor dlui protopopi din archidieceșă față cu curentul de nimicire ce s'a pornit asupra întepidului nostru luptător Dr. Lucaciu. De aci trista realitate, că deși aproape toți docenții ne s'nt calificați deajuns și mai nu avem reuniuni de învătători? ca să tac despre alte reuniuni de binefacere, care, Doamne, bine ni-ar mai prinde să le avem. Se înțelege de sine, că ori-cine prin năsuința de a forma așa ceva, ar trece înaintea Maghiarilor de Român prea pronunțat, și sigur un Român prea pronunțat nici-când nu poate ajunge la pozițiunea ce l'ar căveni sau pe care o visează, prin mijlocirea și chiar denumirea unui guvern dușman la tot ce e spre înaintarea și luminarea Românilui.

De aceea eu s'nt de dureroasă convingere, că cu astfel de arme compromițătoare, nu numai că nu vom pute susține lupta ce ni-se oferă; ci din contră va trebui să înginemchem înaintea dușmanului înverșunat. Nu ar strica deci, dacă ilustrii noștri oameni de publicitate ar mai scormoni pe dnii protopopi din somnul nepăsării, căci dela dîinși atrîră foarte mult ca să se facă însemnate progrese pe terenul dezvoltării și întăririi noastre ca națiune cu drepturi egale cu ori-care din această nefericită țeară.

CRONICĂ

Președinte al înaltei curți de comp-turi se dăce că va fi ales și apoi numit Rakovszky István, deputat dietal.

Societatea de lectură „Andrei Șaguna” invită la „ședința publică” ce se va ține Duminică în 29 Noemvrie st. v., în memoria marelui Arhiepiscop Andrei, în sala cea mare a seminarului „Andrei”. În începutul la 7 oare seara. Sibiu, în 25 Noemvrie 1892. Comitetul arangiator. Program: 1. „Cuvânt ocașional”, rostit de George Tătar, cleric din cursul al III-lea. 2. „Paul Chinezu”, poezie de I. Nenișescu, declamată de Aron Roman, cleric din cursul al II-lea. 3. „Viețea Țiganilor”, cor pentru bărbați, de Rob. Schumann, text după Geibel. 4. „Ceva despre idealism și naturalism în arta poetică”, disertațiune în formă dialogică, de Ilarie Chendi, cleric din cursul al II-lea, cetăț de autor și de Iacob Stelea, cleric din cursul al II-lea. 5. „Șeana și Țiganul”, anecdotă de Th. D. Speranță, declamată de Teodor Orlea, cleric din cursul al II-lea. 6. Actul II., tabloul II. Scena I. și II. din „Despot Vodă”, legendă ist. de Vasile Alexandru, predată de Candin C. Cucu (Ciubăr-Vodă), cleric din cursul al III-lea și Ilarie Chendi (Despot-Vodă), cleric din cursul al II-lea. 7. „Serenadă”, cor de bărbați de T. de Flondor, poezie de M. Eminescu.

Doamnei Emilia Rațiu femeile române din Slatina i-au oferit, spune „La Patrie”, un magnific Album cu devisa și emblema orașului, precum și cu un călduros text iscat de toate damele elătinene.

Contele Iuliu Andrassy, în urma nuntii sale în postul de secretar de stat în ministerul de interne, și-a depus mandatul de deputat, scriu foile maghiare.

Semne de miserie. Pentru mărirea leii funcționarilor, până acum au sosit la biroul dietei peste trei sute cereri colective.

Lucrările de regulare la Poarta-de-fer. Se anunță din Orșova că lucrările la Yuez și Greben precum și la Poarta-de-fer s'au sistat din cauza gerului. În decursul iernii se vor face reparaturile mașinilor și corăbiilor stricate în timpul lucrărilor, spre care scop s'au întocmit ateliere noue.

Omorit de locomotivă. Se anunță din Timișoara că lucrătorul Martin Singer dela gara Josefstadt de acolo, fiind ocupat cu ducerea locomotivă, a alunecat și a căzut pe șini. Locomotiva fiind în mișcare, bietul om a fost ajuns de roate și făcut bucăți.

Sinucidere. Mare senzație a produs în Verșet sinuciderea exportatorului de miere de acolo Carol Milleker, întâmplată zilele acestea acolo. Nenorocitul și-a pus capăt vieții împușcându-se pe mormântul tatălui său. Sinucidul a fost de 41 ani. Într-o scrisoare ce a lăsat, Milleker spune că motivul faptei sale disperate a fost desgustul de viață. El a testat câte 100 fl. reuiniunii de cântări și orfelinatuului de acolo.

Falsificatori de bani. Se scrie din Timișoara foilor maghiare că poliția de acolo a găsit zilele acestea pe un țeran din Sacul, care umbla să caute un litograf expert pentru fabricarea de bancnote false. Țeranul a și găsit ce a căutat, și anume în persoana litografului Paul Bisza, care s'a învoit să meargă cu el în Sacul pe lângă plată de 5 fl. la zi și restituirea tuturor speșelor. Țeranul i-a arătat desemnul negativ al unei bancnote de 50 fl. Într-aceea poliția a pus mâna pe țeran și l'a arestat. Făcându-se perchișie la țeran, s'au găsit în locuința lui o presă de bancnote și o sumă mărioară de bani falsi, care toate au fost secestrate. Doi complici ai țeranului au fost deasemenea arestați. — În Sânt Nicolai-mare poliția a pus mâna pe doi țerani, bulgari în momentul când voiau să facă niște cumpărături în piața de acolo cu bancnote false. Țeranii au spus că ei au executat falsificarea transmitând cu ferul de călcat bancnote veritabile pe hârtie udă.

Daruri regesci. Cetim în „Timpul”: M. S. regele a dăruit Academiei-Române un frumos portret al marelui poet Vasile Alexandru. Portretul este făcut de pe natură și în mărime naturală la Paris, de pictorul F. E. Bertier în 1885; el reprezintă pe poet până la genunchi și stând drept. Portretul a fost așezat în sala mare de ședințe a academiiei.

— Același țar scrie: M. S. regele a dăruit pinacotecei noastre un carton foarte remarcabil al celebrului pictor german W. Kaulbach. Cartonul, 3 m. 90 înălțime pe 4 m. lărgime, e schița frescei pe care măiestrul a făcut-o pentru capela muzeului german din Nürnberg și care reprezintă visita istorică a împăratului Otton III. la mormântul lui Carol-cel-Mare. Schița a fost lucrată de Kaulbach în opt zile, dela 10 până la 18 Iulie 1859, după-cum se poate ceti la un colț al cartonului. Pinacoteca noastră s'a îmbogățit astfel cu o nouă lucrare de artă de mare valoare.

Căsătoria principelui moștenitor al României. Cetim în foile din București: Actul de căsătorie al A. S. R. principelui Ferdinand cu principesa Maria de Marea-Britanie și Irlanda va fi semnat de al Har-

dinge, din partea Marelui Britanii, și de domnul Al. Lahovari, ministrul nostru secretar de stat la departamentul afacerilor străine. Prin acest act principesa Maria declară că renunță la drepturile de moștenire la coroana imperiului britanic.

Un oraș unde nu se mai percepe imposite. Se depeșează din Praga, că reprezentanța comunală din Wrschowitz în ședința sa dela 5 c. a decis în unanimitate ca dela Anul-Nou încolo să nu mai perceapă impositele. Această propunere a fost motivată prin aceea că reprezentanța comunală oare nu se simte datoră a mai percepe dările pentru un guvern care nu voese binele poporului ceh.

Testamentul lui Renan. Estă textul testamentului lui Renan: „Instituie pe soția mea Cornelia Schaffer de moștenitoare universală a întregii mele averi — în amintirea alipirii noastre afectuoase. Sânt asigurat înainte că prin asta am făcut numai pe voea copiilor mei, și sânt sigur că cât timp trăiesc mama lor, între dînsa și ei nu se va naște o chestie de interes. Dat și subscris cu mâna proprie, aflându-mă deplă sănătos și cu mintea întreagă, în Paris la 4 Noemvrie 1888”.

Lovit de apoplexie. Se depeșează din Sereievo cu data de 5 c.: Primarul Mustafa-beg a fost lovit astăzi, pe când presida o ședință în consiliul comunal, de apoplexie și a căzut jos mort. Reposatul a fost unul dintre cei mai avuți proprietari din Bosnia, și-a câștigat mari merite pentru pacificare și a fost distins prin mai multe orduri.

Atentat cu dinamită. La 4 c. a explodat în atelierul fabricii de metal Cochrill dela Sereing (nu în minele de cărbuni dela Thüre, după-cum stă în depeșă noastră dela 5 c.) o patronă de dinamită. Atentatul a fost descoperit în persoana unui lucrător cu numele Paguay. El a mărturisit totul, spunând că a comis fapta din răsunare, pentru-că a fost dat afară din fabrică înainte de asta cu dece zile.

Spre folosință externă. Dureri de mădular, boale și aprinderi podagroase și reumatice de tot felul se vindecă cu succes prin „Moll's Franzbranntwein”. Prețul unei cutii 90 cr. v. a. Se expedează zilnic pe lungă rambursă postală prin farmacistul A. Moll, furnizor de Curte c. și r. Viena, Tuchlauben 9. În farmaciile din provincie se se ceară expres preparate ale lui I. Moll cu marca de scutire și subscrierea lui.

VARIETĂȚI.

(Psychologia orangutangului.) Învețatul American R. L. Garner, entusiastul cercetător al limbii maimuțesci, consacra în ultimul număr din New-Review un nou studiu asupra orangutangului. Nemulțumit cu observațiunile culese în grădini zoologice ale Americi, pe care le-a vizitat și în care a legat relațiuni cu toți macacii, cimpanzeii și barbuinii, surprinzându-l câteva cuvinte și aproape și semnificarea lor (vre-o 31 de cuvinte), acum e gata să plece în Africa unde are de gând să fonografeze limbajul prietenilor sei și să lege cu dinșii relațiuni foarte intime.

Până atunci însă Garner a făcut cunoștință cu un orangutang în vîrstă de vre-o 5 ani, căruia s'a hotărît să-i desvolte cu orice preț simțul colorilor, prezentând maimuței o tablă colorată în centrul căreia un pătrar a fost tăiat și învețându-o să pună la loc pătratul, în centrul tablei. Prin astfel de metode și prin altele mai complicate, curiosul American speră că va înveța pe maimuțe numărătoreaa, cetirea și chiar scrierea, învețându-le să tragă linii drepte și curbe pe o tablă neagră și întemeiându-se pe educațiunea unor generațiuni succesive.

Din public.*

Act de mulțumită.

Exprim cele mai călduroase mulțumiri prestatului domn Simeon Julani, preot român gr.-or. în comuna Hodiș, care cu ocaziunea sfințirii bisericii române gr.-or. din Cuiediu, după o scurtă cuvîntare, însă foarte potrivită, a cinstit corul băieților cu o sumă de 2 fl. v. a.

Pentru care cinste primească prestatul domn preot mulțumită din parte-mi.

Cu stimă

Cuiediu, în 30 Noemvrie 1892

Mihail Vidu,
învățător român gr.-or. și conducătorul corului.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

Bibliografie.

„Familia”. Apare în fiecare Duminică în Oradea-mare. Proprietar, redactor și editor Iosif Vulcan. Anul XXVIII. Nr. 47 dela 22 Noemvrie v. 1892 are următorul cuprins: Căluțul de aur. Poveste de Elena D. O. Sevastos. — Cântec de lume. De N. A. Bogdan. — Paul Foretier. Comedie în 4 acte și în versuri de Emile Augier. Trad. de Rădulescu Nigier. (Urmare). — Bibliografie. — Cugetări. — Salon: Cioc!... Cioc!... De Marion. — Titu Maiorescu. (Cu portret). — Amicele. (Cu ilustrațiune). — Bonboane. — Literatură și arte. — Teatrul și muzică. — Biserici și școală. — Ce e nou? — Oglinda lumii. — Calendarul săptămânii.

A apărut:

Intîmpinare la acușările ce face dl I. Nădejde Dicționarului latin-român de Popilian. Craiova, 1892. Tipo-litografia națională Ralian și Ignat Samica.

A apărut:

„Lecțiuni din gramatica limbii române” pentru școalele populare. De Ioan Ilica, învățător. Arad, 1892. Tipografia diecesană.

A apărut:

„Luptele pentru naționalitate” ale Românilor de peste munți. De George Adamescu. București 1892.

A apărut:

Carmen Sylva, Neagoe Basarab și meșterul Manole, Carmen Sylva și Români de * (Delavrancea). Prețul 50 cr. socotit și portul. Doritorii să se adreseze la „Institutul Tipografic”, Sibiu.

A apărut:

Studii practice pentru teoria musicală deversată în trei părți: armonie, contra-punct și fuge. De Ernest Frideric Richter. Revădută și completată de Alfred Richter. Tradusă și editată de Constantin M. Cordoneanu. București. Tipo-litografia și fonderia de litere Dor. P. Cucu. Bulevardul Elisabeta 8.

Extrase din foi bisericești și școlastice.

Post vacant:

— Un post de învățător la școala gr.-or. din comuna Rusova-nouă, protopresbiteratul Bisericii-Albe (diecesa Caransebeșului). Emolumentele sînt: salar în bani gata 73 fl. 50 cr.; 17 hect. curucur despoiat în natură; 9 hect. grâu curat; 2 1/2 jugere de pământ cl. I.; clisă 25 fl. 50 cr.; sare 6 fl.; lumini 5 fl.; pentru conferențele învățătoresci 10 fl.; pentru scripturistă 4 fl.; cartir liber cu grădina de legumi; lemne de foc pentru învățător 3 stângini; lemne de foc pentru sala de învățământ 2 stângini.

Petițiunile sînt a se subțerne până în 22 Decemvrie v. oficiului protopresbiterat gr.-or. al Bisericii-Albe.

LOTERIE.

Tragera din 6 Decemvrie st. n.

Brîn: 83 26 68 81 2

Calendarul zilei.

27 Noemvrie (9 Decemvrie) 1892.

Iulian: Muc. Iacob Pers.

Gregorian: Leucadia.

Soarele: răsare 6.39, apune 3.37.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 6 Decemvrie n. 8 oare dimineața.

Presiunea atmosferică în mm. (Mediul lunar 760.1)	Diferența dintr-o zi	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul sa temperatură	Direcția vântului
Observată				
710.0	+3.0	-2.4	+0.1+5.1	NV

Din țeară 2 Dec. n. 8 oare dimineața.

Stațiunile	Presiunea atmosferică în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția	țaria
Budapesta	779	+12.2	—	—
Sătmăr	780	+12.0	—	—
Cluj	782	+19.6	—	—
Orșova	780	+12.4	—	—
Arad	779	+9.4	SO	1
Panclova	778	+11.4	S	3

Sosiți în Sibiu.

La 7 Decemvrie n. Hotel „Neuwerker”. Tschurl, din Murș-Ludoș, Alzner, senator, din Beghinul-săsc. Lang, preot, din Reghinul-săsc. Fabini, preot, din Pretai. Ianik și Kugel, comercianți, din Viena. Bangwärtner, com., din Budapesta.

Hotel „Meltzer”. Pollak, comerciant, din Viena, Protovinsky, comerciant, din Wolfsberg. Ineze, din Ajud. Pok, din Kicsard. Keserü, din M.-Centa. Moritz Kohn, neguțător de lemne, din Hom rod. Schwarz, oficial, din Sighișoara.

Hotel „Habermann”. Ienciu, notar, din Felfeld.

Economie.

Banca austro-ungară. Starea băncii la 30 Noemvrie n. a fost următoarea: Bancnote în circulațiune 402.924.000 fl. (— 4,990.000 fl.), etalonul monetar 288,679.000 florini (— 133.000 fl.), portofoliul 159,377.000 florini (— 6,342.000 fl.), lombardul 23,923.000 florini (— 118.000 fl.), rezervă necontribuabilă de bancnote 33,107.000 fl. (+ 4,242.000 fl.).

—

Filoxera. Constatându-se ivirea filoxerei în vilele comunei Crăciunel din comitatul Albei-Inferioare, ministrul de agricultură a dat ordin ca podgoriile acelei comune să se pună sub cordon pe pază.

—

Exportul de produse ungurești peste Fiume. În decursul lunii Noemvrie au sosit cu drumul de fer în Fiume: 800 vagoane încărcate cu făină, 325 cu orz, 211 cu grâu, 420 cu fasole, 112 cu prune, 345 cu zahăr și 4 vagoane cu spirt. S'au exportat din Fiume: 55.508 quintale metrice făină (față cu 43.220 quintale în anul trecut); 10.890 quintale orz (față cu 14.610 quintale); 600 quintale grâu (în anul trecut nimica); 72.920 quintale fasole (față cu 23.250 quintale în anul trecut); 78.882 qu. prune (față cu 2217 quintale) și 6336 quintale zahăr (față cu 10.730 quintale). Dela 1 Iulie până în 30 Noemvrie s'au exportat din Fiume în comparație cu anul trecut următoarele cantități de cereale:

	1892	1891
Măști metrice		
Orz	78.185	76.555
grâu	1406	3152
fasole	127.690	79.700
prune	78.882	2468
zahăr	59.741	28.236
făină	245.302	190.432

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiunile efectuate în 20 Noemv. v. 1892.

P. D. Vamvuris lui A. Erdling, grâu 3400 hect., 7.75 lei. Chrisoveloni fr. lui L. & M. Feitler, grâu 7000 hect., 8.17 1/2 lei. Bach lui G. Nicolopulo, grâu 1150 hect., 6.60 lei. Brociner lui G. Nicolopulo, porumb 1000 hect., 6.50 lei. Brociner lui L. Mendl & Co., porumb 650 hect., 6.40 lei. V. P. Sasu lui I. Milas & Fiu, grâu 1300 hect., 7.65 lei. C. G. Haracopo lui G. Nicolopulo, porumb 2900 hect., 6.75 lei. Frații Bach lui Ottomann, orz 2320 hect., 4.60 lei. J. J. Paspati lui L. Mendl & Co., porumb 2450 hect., 6.60 lei. U. I. Negroponte lui I. Hirsch, grâu 630 hect., 7 lei. P. D. Vamvuris lui I. Hirsch, grâu 3300 hect., 9.27 1/2 lei. M. Portocală lui L. Mendl & Co., porumb 1000 hect., 6.50 lei. J. Dreifus & Co. lui H. Goldenzweig, porumb 1000 hect., 8.70 lei. J. Dreifus & Co. lui H. Goldenzweig, porumb 600 hect., 8.35 lei. Gard. & Marcheto lui M. Wechsler, grâu 1630 hect., 7.30 lei. Th. Dimitriadu lui L. Dreifus & Co., grâu 2330 hect., 12.40 lei. N. V. Perlea lui Gatorno, grâu 1275 hect., 6.75 lei.

Cereale sosite.

Pe apă: grâu 8700 hect., secară 5000 hect., porumb — hect., orz 4000 hect., ovės — hect.

Pe uscat: grâu 9000 hect., secară — hect., porumb 5300 hect., orz — hect., ovės — hect.

Prețul mărfurilor.

Tirgul de rimător în Steinbruch. În 27 Octomvrie n. s'au notat: ungurești bătrâni grei — cr. până — cr., ungurești grei tineri 45 — cr. până 45 1/2 cr. de mijloc — cr. până — cr., țări 47 — cr. până 48 — cr., marfă țărănească grea — cr. până 48 — cr., de mijloc 44 1/2 cr. până 45 1/2 cr. ușor 46 — cr. până 47 — cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr., până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 44 cr. până 44 1/2 cr. transito de mijloc 45 1/2 cr. până 45 cr., transito ușori 45 — cr. până 46 — cr.

Dr. Sterie N. Ciureu,
IX., Pelikangasse nr. 10, Viena.

Consultațiuni cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena. [2769] 53

Consultațiuni și prin corespondență.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 5 Dec. n. 1892.

Semenea	Unitatea pe sac	Prețul per 100 chilogr.	Unitatea pe sac	Prețul per 100 chilogr.
Grâu				
Bănățene vechi	74	75	740	750
Grâu dela Tisa	74	75	740	750
Grâu „Pasta”	74	75	745	755
Grâu de Alba-Reg.	74	75	745	755
„Bacica”	74	75	750	760
Grâu ung. de Nord	74	75	750	760
Sămînțe, vechi ori nou	Setul	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	
Săcară		70-72	680	650
Orz	Nutroșea de vîna	60-62	495	520
„	de bare	64-66	540	530
Ovės	—	64-66	620	720
Cucuruz (porumb)	băcăi, de altăci	69-71	555	585
„	—	73	475	480
Meiu Hrișcă	—	—	470	475
Grâu	de toam. de primă. Sept.-Oct. Main.-Iun. de primă. Aug.-Sept.	7.68 7.52 4.85 8.52 11.70	7.65 7.54 — 8.51 11.75	
Cucuruz	—	—	—	—
Orz	—	—	—	—
Produsele diferite	Setul	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	46	52	
„	roșie	70	76	
Oleu de rap.	rafinat	32	33	
Una. de porc	dela Pasta dela țeară	53	50	
„	avîntată	44	40	
„	afumecată	49	50	
Său	—	36	36	
Prune	—	—	—	
Licotar	slavon, nou	21	22	
„	bănățene	21	21	
Miere	brută	—	—	
„	galbînă etichetată de Rosoman	140	141	
Căeră	brut	14	14	
Spirt	—	14	14	
„	Drojdințe de spirt	16	17	

Cursul pieței din Sibiu.

Din 8 Decemvrie n. 1892.

Hărțile-monetă română	Cump.	9.45	vînd.	9.52
Lire turcești	—	10.60	—	10.70
Imperiali	—	9.60	—	9.70
Ruble rusești	—	1.17	—	1.18

Bursa de Budapesta.

Din 5 Decemvrie n. 1892

Renta de aur ung. 6 1/2	113.60
„ „ hărțile 4 1/2	100.50
Imprumutul câștigat ung.	120.75
Amortisarea datoriei câștigat de Ost. ung. (1-a emisiune)	118.75
Amortisarea datoriei câștigat de Ost. ung. (2-a emisiune)	100.65
Bonuri rurale ung.	95.00
„ „ croato-slavone	96.50
Obligațiunile desp. regalilor	100.75
Imprumut cu premiu ung.	143.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	138.75
Renta de hărțile austriacă	97.75
„ de argint austriacă	97.50
„ de aur austriacă	115.25
Losuri austriace din 1890	155.00
Acțiunile băncii austro-ungare	1032.00
„ de credit ung.	363.00
„ „ austr.	316.00
Serieri (couchare) ale institut. de cred. și economi	101.00
„ „ Albină	101.00
Argintul	106.00
Galbeni împărătești	5.67
Napoleon-d'ori	9.64
Mărci 100 imp. germane	58.90
Londra 10 Livres sterlingi	117.25

Bursa de Viena.

Din 5 Decemvrie n. 1892.

Renta de aur ung. 6½	113.60
„ „ hărțile 4½	100.50
Împrumutul câștigat ung.	120.75
Amortisarea datoriei câștigat de Ost. ung. (1-a emisiune)	119.00
Amortisarea datoriei câștigat de Ost. ung. (2-a emisiune)	100.65
Bonuri rurale ung.	94.50
„ „ croato-slavone	100.50
Împrumut cu premiu ung.	143.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	139.00
Renta de hărțile austriacă	97.80
„ „ argint austriacă	97.60
„ „ aur austriacă	115.45
Losuri austr. din 1890	—
Acțiunile băncii austro-ungare	1080.00
„ „ de credit ung.	862.50
„ „ „ „ austr.	815.50
Argintul.	—
Galbeni împărțitești	5.68
Napoleon-d'ori	9.66½
Mărci 100 imp. germane	88.90
Londra 10 Livres sterlingi	117.25

Moll's Seidlitz Pulver

(Pravuri-Seidlitz ale lui Moll).

Veritabil numai atunci, când fiecare șatulă este proveșută cu marca de scutire și cu iscalitura lui A. Moll.

Efectul vindecător durabil al pravurilor-Seidlitz ale lui A. Moll contra celor mai cerbicoase boale de stomach și de pantece, sgăriuri și arsură de stomach, obstipație habituală, boale de ficat, congestiuni de sânge, hemoroidi și cele mai diferite boale femeiesci, au procurat acestui excelent mijloc de casă de mai multe decenii o răspândire ce mereu crește.

Prețul unei șatule originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificate se urmăresc judecătorește.

Moll's Franzbrantwein u Salz

(Vinars sărat și sare al lui Moll).

Veritabil numai atunci, când fiecare flacon poartă marca de scutire alui A. Moll și este închisă cu plomba A. Moll.

Vinarsul sărat al lui Moll este un mijloc popular bine cunoscut cu deosebire ca mijloc alinător de durere pentru frotare la podagră și reumatism și la alte urmări ale rețelii.

Prețul unui flacon original plombat 90 cr.

Moll's Salicyl-Mundwasser.

(Apă de gură de salicil alui Moll).

(Basată pe natron cu acid de salicil).

Curățind țilnic gura este cu deosebire importantă pentru copii de orice etate și pentru oameni mari, căci asigură conservarea țililor sănătoși și scutesce de durere de țilți.

Prețul unui flacon proveșut cu marca de scutire alui A. Moll 60 cr.

Expediția principală prin

Farmacistul A. MOLL, furnisor de curte imp. și regesc, Viena, Tuchlauben 9.

Comande din provincie se efectuează țilnic prin rambursă postală.

În depozite se se ceară expres preparatele proveșute cu iscalitura și marca de scutire alui A. Moll.

Depozite în Sibiu:

[1615] 39-52

La farmacistii Carol Herzberg și C. Müller.

Institutul tipografic în Sibiiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

1. **Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Piperuș Pătru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcărutul.** Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Îndărătnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstem de mamă.** Legenda populară din giurul Năseudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica** de Bojena Némecová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușă cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un pețitor îndărătnic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Vântură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpărătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgărșitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Nusciul-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalina păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbiționiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma invinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. **Clara Milici.** Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 b.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ee cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Asortare în abundență de
STOFE la MODĂ
și de doliu
metrul dela 35 cr. în sus
satine dubla.

STOFE
pentru
haine de bărbați și de copii
metrul dela fl. 1.40 în sus.
Lățimea 150 cm.

Barcheturi și cretoane
de spălat.
Chiffone, pânzărie,
Olanderie.

TRUSOURI
complete pentru mireasă.
Comandarea
a tot felul de albituri și chindiseală.
Prețuri moderate.

Mantile de dame și Paltoane.
Corsete (miedere) muffuri și căciulițe,
Jupoane și Cămăși
de dame.

Jucării de copii.

Prăvălie nouă de modă.

Isvorul cel mai ieftin de cumpărat.

Am onoare a aduce la cunoștința P. T. public. că am deschis în piața de aici o prăvălie cu manufactură, modă și Kunst-Galanterie, dispunând de un deposit bine asortat cu articolele aici menționate. Practicând mai mulți ani pe piațe mari în străinătate, sunt în plăcuta poziție a sta cu cele mai renumite fabrici în legătură, astfel năsuința mea este de a servi P. T. public cu articole cât se poate de solide și ieftine.

Cu distinsă stimă

[5445] 9-20

Schuster Sándor în Deva

Casele dlui Moldovan Sándor în piața.

MUSTRE
trimitem cu plăcere și în provincie.

Palatii, cămăși, mănuși și încălțăminte
de dame, bărbați și copii.
GHETE
de bărbați dela fl. 3.20 în sus.
Cadouri pentru Crăciun.

Sub-îmbrăcăminte
sistem Jäger
pentru bărbați, femei și copii
deasemenea ciorapi și mănuși.

Tot felul de
lucruri începute de mână.
Articole de galanterie
Flori de decorat și cununi.
Floiere și umbrele.

Asortiment bogat
de
învelitoare și decoruri pentru haine.
Mare magazin
de catifea și peluche.

Basmale de Berlin,
haine pentru copii, perdele.
Tot felul de covoare,
velințe de pat și mese.